

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Citește cu atenție textul de mai jos!

DASCĂLUL IUBIRII

după Jack London

Urmărindu-l pe Weedon Scott cum se apropie, Colț Alb mârâi, dându-i de veste că n-avea să se supună pedepsei. Trecuse o zi de când rănise mâna care era acum bandajată și susținută de o eșarfă, ca să nu sângereze. Colț Alb mai avusese de-a face cu pedepse amânate și se temea să nu-l lovească și acum așa ceva. Cum ar fi putut fi oare altfel? Făptuise ceea ce pentru el era o nelegiuire - își înfipsese colții în mâna unui zeu.

Zeul ședea la câteva picioare mai încolo. Când pedepseau, zeii stăteau în picioare. Dar zeul acesta nici nu avea bătă, bici sau armă de foc. Ba mai mult, el însuși fusese lăsat liber. Nu stătea legat cu lanț și nici nu era priponit de vreun băț. Ar fi avut timp să se pună în siguranță Zeul rămăsese liniștit și nemișcat; și mârâitul lui Colț Alb descrescu încet, într-un scâncet care se stinse. Atunci, zeul începu să vorbească și lui Colț Alb i se ridică părul pe ceafă și mârâitul îi țâșni din gâtleej. Dar zeul nu făcu nicio mișcare dușmănoasă, continuând să vorbească molcom. După un timp, zeul se ridică și intră în colibă. Colț Alb îl iscodi cu teamă când ieși. Nu avea nici bici, nici bătă, nici armă. Și nici mâna sănătoasă nu era la spate, ascunzând cine știe ce. Ținea în sus o bucațică de carne. Colț Alb o cercetă bănuitor, având grijă să fie în același timp cu un ochi la carne și cu unul la zeu, gata să sară în lături la primul semn dușmănos. Colț Alb apucă bucata de carne cu gura și o înghiți. Continua să nu se întâmple nimic. Ba zeul îi mai oferi o bucată de carne. Bucată cu bucată, mănca toată carnea și nu i se întâmplă nimic. Pedepsa continua să întârzie. Se linse pe bot și așteptă. Zeul continua să vorbească. În glasul lui era blândețe - lucru cu care Colț Alb nu se mai întâlnise. Dar și în el se iviră simțăminte pe care nu le încercase în trecut. Simțea o mulțumire ciudată, ca și cum un gol din ființa lui ar fi fost umplut. Nu putea să uite într-o singură zi tot răul pe care i-l pricinuiseră mâinile oamenilor. Zeul îi vorbea încet, cu duioșie, și mâna îl bătea ușor, fără dușmănie. Până și carnea o lăsa, ca să fie alături de zeul lui, să primească o mângâiere de-a lui sau să-l însoțească în oraș. Se iveau pentru Colț Alb zorile unei vieți noi.

Și pentru că îi trebuia un zeu, Colț Alb rămase. Învăță să-i deosebească pe hoți de oamenii cinstiți. Pe drumetul care venea cu pas zgomotos și de-a dreptul spre colibă îl lăsa în pace, supraveghindu-l atent până ce ușa se deschidea și era primit de stăpân. Dar cel ce se furișa pe căi ocolite, cu căutătura piezișă, încercând să se ascundă – acesta era omul care nu se bucura de păsuire din partea lui și trebuia s-o ia la sănătoasa. Weedon Scott își propusese să-l îmblânzească pe Colț Alb și își dădu osteneala să fie neînchipuit de bun cu „lupul cel bătăuș”. Deși la început Colț Alb se arăta bănuitor și ostil, cu vremea începu să-i placă să fie alintat. Când nu era însă lângă zeu, suferința și neliniștea îi reveneau.

Spre sfârșitul primăverii, Colț Alb avu un mare necaz. Fără de veste, dascălul iubirii dispăru. Colț Alb nu mai mânca, îi era dor. În colibă zăcea pe jos, lângă sobă, fără să-i pese de mâncare sau de viață. Privea totul cu ochii triști, apoi își lăsa capul pe labele dinainte.

Într-o noapte, Colț Alb scânci. Se ridicase, ciulise urechile spre ușă și asculta atent. O clipă mai târziu, ușa se deschise și Weedon Scott intră. Bărbatul se lăsă în jos, față-n față cu el, mângâindu-l cu mișcări lungi pe ceafă, spre urechi. Și lupul mârâi drept răspuns și nesfârșită îi fu bucuria. Își aruncă brusc capul înainte, își făcu loc între mâna și trupul stăpânului și aici, fără să mai mârâie, continuă să se cuibărească și să se alinte.

(din volumul *Colț Alb*)

Rezolvă cerințele următoare:

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cine este Colț Alb?

(Răspunsului corect i se acordă 1 pct.)

a. un câine de sanie

b. un câine de pază

c. un lup îmblânzit

d. un îngrijitor de câini

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

De ce era nedumerit Colț Alb, după ce l-a mușcat pe Weedon Scott de mână?

(Răspunsului corect i se acordă 1 pct.)

a. pentru că îl numea “lupul cel bătăuș”

b. pentru că l-a lăsat liber și îi vorbea cu blândețe

- c. pentru că era bandajat și avea mâna susținută de o eșarfă
- d. pentru că stătea departe de el ca să nu fie mușcat din nou

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Care sunt semnele care arată că lupul acceptă greu apropierea omului?

(Răspunsului corect i se acordă 1 pct.)

- a. zace jos, lângă sobă, refuzând mâncarea
- b. ascultă vorba blândă a lui Weedon Scott
- c. mârâie și i se zbârlește părul
- d. se culcă sub mâna amenințătoare a omului

4. Scrie răspunsul pe rândurile de mai jos.

Care sunt cele patru acțiuni care îl conving pe Colț Alb că Weedon Scott nu dorește să-l pedepsească, ci că vrea doar să-l ajute?

(Fiecărui răspuns corect i se acordă 0,5 pct. – $0,5 \times 4 = 2$ pct.)

5. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cum îi recunoștea Colț Alb pe răufăcători?

(Răspunsului corect i se acordă 1 pct.)

- a. după mersul pe furiș și privirea piezișă
- b. după pasul zgomotos și mersul sigur
- c. după faptul că alergau atunci când îi alunga stăpânul
- d. după faptul că mergeau până la ușa cabanei

6. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cum s-a manifestat Colț Alb când a lipsit stăpânul lui?

(Răspunsului corect i se acordă 1 pct.)

- a. s-a bătut cu alți câini pentru a-și arăta puterea
- b. a plecat de acasă
- c. nu i-a păsat că stăpânul era plecat
- d. a refuzat mâncarea și nu avea chef de viață

7. Scrie răspunsul tău, pe spațiul următor.

În text se amintește că pentru a fi alături de zeul său, Colț Alb lăsa și carnea.

De ce crezi că făcea acest lucru?

(Răspunsului corect i se acordă 1 pct.)

8. Transcrie din text *două fapte* care arată *bucuria* lui Colț Alb la *revederea* stăpânului.

(Fiecărui răspuns corect i se acordă 0,5 pct. – 0,5x2=1 pct.)

9. Citește cu atenție următoarele enunțuri.

Scrie A în dreptul enunțului pe care îl consideri adevărat și F în dreptul enunțului pe care îl consideri fals.

(Fiecărui răspuns corect i se acordă 0,5 pct. – 0,5x4=2 pct.)

- a) Dacă ar fi fost pedepsit pentru că a mușcat, Colț Alb nu ar fi acceptat să fie îmblânzit.
- b) Dacă ar fi primit pedepse, Colț Alb ar fi ascultat de toți oamenii.
- c) Colț Alb a învățat de la stăpânul lui cum să ofere și să primească iubire.
- d) Neliniștea lui Colț Alb sporea atunci când stăpânul lipsea.

10. Conform informațiilor din text, găsește în listele date:

(Fiecărui răspuns corect i se acordă 0,5 pct. – $0,5 \times 8 = 4$ pct.)

- a) patru substantive, care denumesc stările sufletești prin care trece Colț Alb pe parcursul întâmplărilor

mândrie, neliniște, dragoste, disperare, suferință, monotonie, încredere, bucurie

- b) patru adjective, care îl descriu pe stăpânul lui Colț Alb

fricos, răbdător, egoist, dușmănos, blând, calm, crud, iubitor, leneș, bun, prietenos

BAREME ȘI PUNCTAJE

Exercițiul 1 – c - Răspunsul corect valorează **1 pct.**

Exercițiul 2 – b - Răspunsul corect valorează **1 pct.**

Exercițiul 3 – c - Răspunsul corect valorează **1 pct.**

Exercițiul 4 – Se acceptă oricare dintre răspunsurile: *nu îl lovea; l-a lăsat liber; îi vorbea cu blândețe; l-a hrănit; l-a mângâiat; nu l-a pedepsit pentru că l-a mușcat de mână* și oricare alt răspuns care are legătură cu cerința exercițiului - *Fiecare răspuns corect valorează 0,5 pct. x 4 = 2 pct.*

Exercițiul 5 – a - Răspunsul corect valorează **1 pct.**

Exercițiul 6 – d - Răspunsul corect valorează **1 pct.**

Exercițiul 7 - Se acceptă oricare dintre răspunsurile: *ca să fie alături de zeul (stăpânul) lui; pentru a primi o mângâiere de-a lui; pentru a-l însoți în oraș* - Răspunsul corect valorează **1 pct.**

Exercițiul 8 - Se acceptă oricare dintre răspunsurile: *își aruncă capul înainte, își face loc între mâna și trupul stăpânului; se cuibărește; se alintă* - Fiecare răspuns corect valorează **0,5 pct. x 2 = 1 pct.**

Exercițiul 9 – a) **A**; b) **F**; c) **A**; d) **A** - Fiecare răspuns corect valorează **0,5 pct. x 4 = 2 pct.**

Exercițiul 10 - Se acceptă oricare dintre răspunsurile: a) *neliniște, dragoste, disperare, suferință, încredere, bucurie*; b) *răbdător, blând, calm, iubitor, bun, prietenos* - Fiecare răspuns corect valorează **0,5 pct. x 8 = 4 pct.**

TOTAL PUNCTAJ – **1 pct. + 1 pct. + 1 pct. + 2 pct. + 1 pct. + 1 pct. + 1 pct. + 1 pct. + 2 pct. + 4 pct. = 15 puncte**